

Els materials arqueològics dipositats a l'Arxiu Històric Municipal de Begur

A l'Arxiu Històric Municipal de Begur es troben dipositats, de manera provisional i a l'espera de trobar-los una destinació definitiva, diversos materials arqueològics, de naturalesa

Pipes construïdes pel popular "Falaios".

molt variada, procedents de donacions efectuades en els darrers anys. Aquestes donacions són fruit de la política de recuperació patrimonial engegada per la Regidoria de Cultura i coordinada per l'Arxiu. Per encàrrec de l'Ajuntament de Begur, hem realitzat un inventari d'aquest fons i hem redactat una proposta de sortida pel mateix, els quals exposem aquí de manera sintetitzada.

Aquest fons, modest, d'unes 100 peces, està format per les donacions essencialment dels senyors Lluís Regincós, de Begur, i Carles Roqué, geòleg de Palafrugell, i en menor mesura de Joan Ponsatí i d'Antoni M. Prats, ambdós també de Begur.

Les procedències són molt diverses: Begur, Esclanyà, Sant Antoni de Calonge, Llagostera, Sant Climent de Peralta, Palamós, Santa Coloma de Farners, Caramany Gros (Pals), Empúries, Sant Sebastià (Palafrugell), Castell Barré (Calonge) i Castell (Palamós).

Separarem les pròpies de Begur, que mereixen un tractament específic, de les procedents d'altres municipis.

Pel que fa a aquestes últimes, el fons està compost per materials lítics, ceràmics, metàl·lics i vitris. En total unes 40 peces. Destaquen les procedents de Sant Climent de Peralta, amb una punta de fletxa i dues fulletes de sílex retocades amb retoc pla, i dues destrals de pedra polimentada, així com 12 peces més, que suggereixen una edat entre el neolític final i el

bronze mitjà. Tots els altres jaciments estan representats per poques restes.

Som de l'opinió que aquestes peces es dipositen als museus locals o comarcals corresponents: Museu Arqueològic de Girona, museus d'Empúries, Llagostera, Sant Feliu de Guíxols... Totes elles poden tenir un destí museològic concret i per tant no és necessari mantenir-les en dipòsit a Begur, si bé és cert que la recollida i custòdia provisional a l'Arxiu ha permès que aquest patrimoni no es perdés. D'altra banda, no trobaríem cap motiu d'unitat expositiva coherent per mostrar-los a Begur.

Les procedents del terme municipal de Begur són unes 60. Remarcarem primerament les que venen del castell o dels seus voltants. N'hi ha que envelleixen molt les primeres ocupacions del lloc i que constitueixen les primeres restes documentades d'època prehistòrica, com un útil sobre ascla levallois de corniana, que convencionalment hauria que atribuir al paleolític mitjà, però que al tractar-se d'una sola peça no es pot assegurar la seva cronologia, o una destral polimentada, també de corniana, que es pot situar entre el neolític i l'edat del bronze. Si seguim cronològicament trobem les restes protohistòriques, constituïdes per la ceràmica ibèrica, ben estudiada i publicada pel nostre company Joan Llinàs en el número 18 (1991) d'Es Pedrís Llarg, i que són una aportació més a l'existència d'un assentament ibèric a dalt del puig del castell de Begur. D'època històrica tenim, essencialment, algunes eines de ferro i alguns fragments de ceràmica, que són restes que probablement formen part de l'època de construcció i utilització del castell.

També hi ha un floret del mas d'en Pinc i diferents peces procedents del nucli urbà, de les qual destaquem una moneda d'ús intern de la cooperativa la "Económica Bagurense", un collaret de coral i dues pipes "falaios", així com un fragment d'àmfora romana de procedència marina.

Crec que aquestes peces, seguint la idea inicial de la Regidoria de Cultura –publicada al número 13 (1990) d'Es Pedrís Llarg–, poden ser utilitzades per

contribuir a explicar la història de Begur, i en particular, almenys inicialment, la del seu castell, en un petit espai ubicat al Centre Cultural "Escoles Velles". Aquest espai –que no cal que sigui exclusiu, sinó que pot ser compartit amb una sala d'actes o d'exposicions– constaria d'una o dues vitrines que anirien acompanyades de plafons explicatius, amb fotografies i dibuixos. D'entrada penso que només s'ha de tractar el tema del castell, ja que la resta de material recollit, encara que interessant, no dóna per explicar-ne'n d'altres. En un futur, si la política de recollida de material patrimonial continua essent fructífera, es poden anar ampliant les temàtiques expositives, que afortunadament a Begur poden ser diverses: el coral, la industrialització, el folklore,...

Diverses peces de ferro (claus, pes i projectil).

En cap cas, però, podem parlar de moment de la creació d'un museu municipal. Això només es podria plantejar a llarg termini si el volum de patrimoni noble disponible fos molt abundant; només llavors es podria fer aquest plantejament, que implica necessàriament una inversió econòmica molt forta per part de l'Ajuntament. De tota manera, la mostra expositiva que el Consistori està disposat a instal·lar al Centre Cultural "Escoles Velles", encara que sigui modesta, tindrà un valor històric importantíssim pels begurencs.

JULIÀ MAROTO i GENOVER
Arqueòleg